

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/200/2019
Identifikačné číslo spisu: 5415203289
Dátum vydania rozhodnutia: 30.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5415203289.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ B. S., bývajúcej v P., zastúpená advokátskou kanceláriou JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1727/49, 2.1/ Q. S., bývajúcemu v P., 2.2/ I. S., bývajúcemu v A., 2.3/ X. S., bývajúcemu E., žalobcovia 2.1/ až 2.3/ zastúpení advokátskou kanceláriou JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1727/49, 2.4/ Q. S., bývajúcemu Q., a 2.5/ V. S., bývajúcej E. (žalobcovia 2.1/ až 2.5/ sú dedičia žalobcu 2/ Q. S.), proti žalovanému H. Q., bývajúcemu v Q., zastúpenému JUDr. Matejom Marhavým, advokátom, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo námestie 4, o zaplatenie 24.500 eur s príslušenstvom a o zaplatenie 10.500 eur s príslušenstvom, vedenom n a Okresnom súde Dolný Kubín p o d sp. zn. 6C/173/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2018 sp. zn. 5Co/248/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .
Žalobcovia majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobcovia sa žalobou podanou na Okresnom súde Dolný Kubín (ďalej ako „súd prvej inštancie“) domáhali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť im 24.500 eur spolu s 9 %-ným úrokom z omeškania ročne z uvedenej sumy od 28. novembra 2010 do zaplatenia a trovy konania. Dňa 26. októbra 2011 podali žalobcovia súdu písomný návrh na rozšírenie petitu, v ktorom žiadali, aby bol žalovaný povinný zaplatiť žalobcom sumu 24.500 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 24.500 eur od 28. novembra 2010 do zaplatenia a zaplatiť im sumu 10.500 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 10.500 eur od 5. apríla 2011 do zaplatenia a trovy konania. Uznesením Okresného súdu Dolný Kubín zo 14. februára 2012 č. k. 7C/41/2011-188 bolo rozhodnuté o pripustení zmeny návrhu.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 5. apríla 2017 č. k. 6C/173/2015-557 vo výroku I. rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ sumu 24.500 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 24.500 eur od 28. novembra 2010 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo výroku II. rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ sumu 10.500 eur s

úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 10.500 eur od 5. apríla 2011 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo výroku III. priznal žalobcom 1/ a 2/ voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vychádzal z toho, že dohoda o doplatení ceny nehnuteľností je právnym úkonom, pričom ide o nepomenovanú zmluvu, prejav zmluvnej autonómie, ktorý využili účastníci zmluvy a títo mali možnosť určiť jej obsah a sami si upraviť vzájomné práva a povinnosti. Konštatoval, že v danom prípade si tieto práva a povinnosti upravili komplexne a zrozumiteľne. Ich vzťah sa musí riadiť tým, čo je v zmluve dohodnuté a zároveň treba vychádzať z toho, že zmluvy sa majú dodržiavať, aj keď sa to neskôr nejaví pre niektorú zo strán výhodné. Žalovaná strana nepreukázala, že by výslovne takáto úprava vzťahov medzi účastníkmi zmluvy akú dojednali, bola nejakým právnym predpisom zakázaná. Poukázal na skutočnosť, že konkrétni účastníci majú aj pri úprave iných vzťahov zmluvnú voľnosť, napr. dohodnúť si iný termín vypratania, a to dokonca aj v prípade, ak by konkrétny termín bol určený rozsudkom súdu. Obdobne napr. v minulosti aj vyrovnanie pri prevode členských podielov k družstevnému bytu bolo považované za prejav zmluvnej voľnosti, napriek chýbajúcej právnej úprave a neboli spochybňované dohody o finančnom vyrovnaní. Je zrejmé, že dohodu tvorili zástupcovia oboch strán a obe strany poznali jej obsah. S poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax je zrejmé, že vo vzťahu k žalovanému a jeho manželke nešlo o právny úkon týkajúci sa spoločných vecí, nakoľko za predmet vlastníctva, a teda ani bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej ako „BSM“), sa nepovažujú pohľadávky a záväzky, ktoré sa riadia všeobecným právnym režimom záväzkových vzťahov. V danom prípade teda nie je možné aplikovať na tento konkrétny prípad citované ustanovenie § 145 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej ako „OZ“) a mal tak za to, že v danom prípade sú bezpredmetné úvahy o tom, či bol alebo nebol potrebný súhlas druhého manžela, v danom prípade manželky žalovaného, resp. či ide alebo nejde o bežnú vec. Uviedol, že rešpektujúc názor odvolacieho súdu ohľadne skutočností, že predmetná plná moc oprávňovala žalobkyňu zastupovať manžela len v taxatívne vymenovaných právnych úkonoch a nevzťahovala sa na uzatvorenie dohody o doplatení ceny nehnuteľností, mal za zrejmé, že žalobkyňa pokiaľ konala za žalobcu bez plnomocenstva na uzavretie dohody o doplatení ceny nehnuteľností, resp. prekročila svoje oprávnenie z predmetnej plnej moci, bola by zviazaná sama, pokiaľ by jej manžel právny úkon dodatočne neschválil. V danom prípade však podľa súdu prvej inštancie nebolo pochyb o tom, že manžel žalobkyne takýto úkon schválil, bol o všetkom informovaný, manželke dôveroval tak, ako to uviedol aj vo svojej výpovedi, kde schválenie úkonu žalobkyne je nevyvrátiteľné tým, že podal spolu s ňou žalobu. Pokiaľ samotná nepomenovaná zmluva nevyžaduje písomnú formu, treba konštatovať, že súd vychádzal z toho, že ani plnomocenstvo nevyžaduje písomnú formu, žalobkyňa však konala v tom, že predmetná plná moc ju oprávňuje uzavrieť túto dohodu. Navyše akékoľvek nedostatky plnej moci v podstate náležia namietať len žalobcovi. Z uvedeného mal tak za zrejmé, že nemôže obstať tvrdenie právneho zástupcu žalovaného, že dohoda by bola pre manželku žalovaného likvidačná, pretože by prišla o byt, nakoľko byt bol v jej výlučnom vlastníctve, a teda by sa naň exekúcia na výlučný záväzok žalovaného nevedla, viesť by sa mohla iba na spoločný majetok. Ďalej pokiaľ ide o argumentáciu žalovaného prostredníctvom právneho zástupcu ohľadne toho, že dohoda obmedzovala žalovaného v jeho právach zúčastniť sa dražby a podľa svojej vôle dvíhať podanie až do času, dokedy to uzná za vhodné, uviedol, že podľa výkladového pravidla uvedeného v § 35 ods. 2 OZ je zrejmé, že takto dohodu o doplatení ceny nehnuteľností nemožno interpretovať. Obsahom dohody, kedy sa má prihliadať predovšetkým na to, čo konajúci chceli je, že v prípade, že bude žalovaný vydražiteľom nehnuteľností spolu s manželkou, doplatí rozdiel medzi cenou dosiahnutou na dražbe a sumou 115.000 eur. V danom prípade dohodu uzatvárali neprávnicami, a teda treba obsah dohody vykladať aj podľa obvyklého chápania spôsobu ich vyjadrenia. Z tohto dôvodu nemožno tu hovoriť o nejakej neurčitosti a nezrozumiteľnosti pri dobrej vôli vyložiť obsah tejto dohody. Vzhľadom na to, že potom súd posúdil predmetnú dohodu o doplatení ceny nehnuteľností ako nepomenovanú zmluvu, na ktorú ako právny úkon nie je možné aplikovať § 145 ods. 1, 2 OZ, kde takýto záväzok nie je spoločnou vecou a nie je potrebný súhlas druhého manžela, resp. vyporiadal sa s konaním žalobkyne ako splnomocnenca a nenašiel rozpor danej dohody s dobrými mravmi, súd žalobe vyhovel, zároveň priznal žalobcom aj právo na úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 1, 2 OZ žiadaný od nasledujúceho dňa, kedy mali účastníci dohody plniť.

3. Krajský súd v Žiline (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 27. marca 2018 sp. zn. 5Co/248/2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol, že žalobcom priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že prehodnotil svoj právny názor

prezentovaný v predchádzajúcich rozhodnutiach a konštatoval, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ustanovením § 191 a nasl. CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzil len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. S poukazom na uvedené závery odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácií odvolateľa, na ktorých založil svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP uviedol, že nedostal žiadne vysvetlenie od súdov oboch inštancií, prečo sporná dohoda už nemá byť neplatná z dôvodu rozporu s § 29 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách. Mal za to, že odvolací súd nijako nevysvetlil, na základe akej úvahy sa rozhodol v napádanom rozsudku upustiť od predtým deklarovaného právneho názoru, že sporná dohoda je neplatná pre jej rozpor s § 92 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách. Uviedol, že skutočnosť, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí bez akéhokoľvek akceptovateľného vysvetlenia upustil od argumentácie neplatnosti dohody pre rozpor s § 29 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách spôsobuje, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné aj v otázke zásadnej pre náležité posúdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Namietal, že odvolací súd sa odklonil od svojho právneho názoru vyjadreného v predchádzajúcich rozhodnutiach, pričom založil svoje rozhodnutie nečakane na iných právnych záveroch, a teda že nerešpektoval princíp dvojinstančnosti súdneho konania. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP uviedol, že v konaní došlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke posúdenia spornej dohody s dobrými mravmi, pričom poukázal aj na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 137/2003, sp. zn. 1 Cdo 98/2004 a sp. zn. 2 Cdo 99/2009. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietla alebo aby rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

5. K uvedenému dovolaniu sa vyjadrila žalobkyňa 1/. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP uviedla, že neobstojí argument dovolateľa, že sa nemal možnosť vyjadriť k novým záverom odvolacieho súdu, pretože odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a kde výslovne uviedol, že sa stotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie. Teda odvolací súd nezaložil nové rozhodnutie na novom právnom názore, ktorý by dovolateľovi nebol známy. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP uviedla, že pokiaľ dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie posudzoval súlad dohody o doplatení ceny nehnuteľností s dobrými mravmi len porovnávajúc skutkové okolnosti daného prípadu so skutkovými okolnosťami s prípadom riešeným Ústavným súdom SR pod sp. zn. I. ÚS 26/2010, tak má za to, že súd prvej inštancie venoval osobitnú pozornosť tomuto rozhodnutiu najmä z dôvodu, že dovolateľ v konaní na toto rozhodnutie opakovane poukazoval. Žalobkyňa zdôraznila, že súd prvej inštancie posudzoval súlad dohody o doplatení ceny nehnuteľností s dobrými mravmi s ohľadom na všetky okolnosti prípadu. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie dovolateľa ako neprípustne odmietol, prípadne zamietol.

6. Žalobcovia 2.1/ až 2.3/ uviedli, že navrhujú, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol, prípadne ho podľa § 448 CSP zamietol.

7. Dovolateľ uviedol, že žiada, aby dovolací súd rozhodol v intenciách dovolacieho návrhu.

8. Dovolací súd uvádza, že nakoľko z úmrtného listu nachádzajúceho sa na č. I. 781 vyplýva, že žalobca 2/ Q. S. zomrel dňa L., dovolací súd konal s jeho dedičmi 2.1/ až 2.5/, tak ako sú uvedení v záhlaví tohto rozhodnutia.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP, skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady

prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

10. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzuje prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

13. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a) prípustný predmet, b) lehota na podanie dovolania, c) náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

13.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

14. Teda ako je uvedené v bode 4., dovolateľ v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP namietal, že odvolací súd sa odklonil od svojho právneho názoru vyjadreného v predchádzajúcich rozhodnutiach, pričom založil svoje rozhodnutie nečakane na iných právnych záveroch a teda, že nerešpektoval princíp dvojinštančnosti súdneho konania, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné vo vzťahu k platnosti predmetnej dohody k ustanoveniu § 29 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách.

15. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 26/94). Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom-ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces.

16. Do práva na spravodlivý proces sa premieta aj zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá síce nie je výslovne upravená v ústavnom poriadku, ale má svoj ústavnoprávny rozmer, lebo vyplýva z princípu nezávislosti súdov a sudcov (čl. 46 ústavy). Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného

presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Porušením práva na spravodlivý proces je nesporne aj situácia, ktorá nerešpektuje pravidlá vymedzujúce proces vyhľadávania, vykonávania a hodnotenia dôkazov, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktorá vyšla najavo, alebo boli kvalifikovane namietané, ale nižšie súdy ich právne nezhodnotili v celom súhrne posudzovaných skutkových okolností bez toho, aby dostatočným spôsobom odôvodnili ich irelevantnosť.

17. V preskúmvanej veci z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením veci s tým, že sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie. Uvedený postup je v súlade s § 387 ods. 2 CSP, ktoré ustanovenie umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením súdu prvej inštancie a napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdí. Pod vecnou správnosťou je potrebné rozumieť správne zistenie skutkového stavu, správnu aplikáciu a interpretáciu príslušnej hmotnoprávnej normy na zistený skutkový stav a zároveň aj skutočnosť, že rozhodnutie bolo vydané v súlade s ustanoveniami procesného práva.

18. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP. Z jeho obsahu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov a právnym posúdením dôvodnosti uplatneného nároku. Stanovisko odvolacieho súdu k odvolacím námietkam nepredstavuje rozhodnutie založené na odlišných skutkových zisteniach, ani iné právne posúdenie veci, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako porušenie tzv. dvojinštančnosti súdneho konania, na ktorý princíp poukázal dovolateľ. Odvolací súd sa stotožnil s právnymi závermi súdu prvej inštancie, teda prehodnotil svoje právne závery uvedené v predchádzajúcich zrušujúcich rozhodnutiach, nejde teda o žiaden odklon. Čo sa týka nepreskúmateľnosti rozhodnutia vo vzťahu k otázke, prečo by mala byť sporná dohoda neplatná z dôvodu rozporu s ustanovením § 29 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách dovolací súd konštatuje, že uvedená námietka nie je dôvodná, pretože súdy túto otázku neriešili, nebola rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej, na ktorej by založili svoje rozhodnutie.

19. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv dovolateľa nezistil nedostatky v postupe súdov nižších inštancií, aby ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sa dovolateľ s názorom odvolacieho súdu nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Okrem iného dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že prvoinštančné a odvolacie konanie tvorí z hľadiska jeho predmetu jeden celok (sp. zn. IV. ÚS 372/2008, IV. ÚS 350/2009) Obsah spisu preto nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

20. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (napr. sp. zn. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok. Ústavný súd v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (napr. sp. zn. IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

21. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľ uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a to od otázky posudzovania spornej dohody s dobrými mravmi, s tým, že súd prvej inštancie nebral do úvahy osobitné aspekty prejednávaneho sporu, pričom poukázal na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 137/2003, 1 Cdo 98/2004 a 2 Cdo 99/2009.

22. K prípustnosti dovolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v rámci ktorého dovolateľ namietal odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolací súd uvádza, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétneho rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

23. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, atď.), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Pre právnu otázku, ktorú má na mysli toto ustanovenie, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. V zmysle judikátu R 71/2018 do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. Z uvedeného je zrejmé, že pod pojem ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu možno zahrnúť len rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, teda nie rozhodnutia Najvyššieho súdu a krajských súdov Českej republiky (6 Cdo 13/2017).

24. Z obsahu dovolania je však zrejmé, že dovolateľ nesúhlasí s úvahami a skutkovými závermi odvolacieho súdu a s vyhodnotením zistených skutkových okolností; konkrétne v súvislosti s nastolenou otázkou dobrých mravov uviedol, že súd prvej inštancie nebral do úvahy osobitné aspekty prejednávaneho sporu, ako je zrejma vedomosť žalobcov o existencii ďalších exekučných záložných práv na nehnuteľnosti po realizácii dražby, následné znemožnenie čerpania úveru žalovaného na vyplatenie nehnuteľnosti, neochota žalobcov vypratáť vydraženú nehnuteľnosť a podobne. Z uvedeného vyplýva, že dovolateľ de facto namieta nesprávnosť skutkových zistení; touto nesprávnosťou však nie je možné odôvodniť dovolanie, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (viď § 432 ods. 1 CSP). Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a § 432 ods. 2 CSP. Otázkou skutkovou (faktickou) je pravdivosť či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán a na rozdiel od toho riešenie právnej otázky prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, jej obsahu, zmysle a účele, normu interpretuje a zo svojich skutkových zistení (to znamená po vyriešení skutkových otázok a na ich podklade) prijíma právne závery o (ne)existencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad.

25. Dovolací súd vychádzajúc z uvedeného teda zhrňujúcim spôsobom konštatuje, že na to, aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické

znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Ako bolo dovolacím súdom uvedené, v dovolaní dovolateľa uvedené relevantné aspekty absentujú.

26. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie dovolateľa nie je podľa § 420 písm. f/ CSP procesne prípustné a nie je prípustné ani podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, neostávalo dovolaciemu súdu iné, ako dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP odmietnuť.

27. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.